

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel, 30.08.2021
C(2021) 6329 final

Arvoisat puheenjohtajat

Komissio kiittää eduskuntaa lausunnosta, joka koskee strategista ennakointiraporttia vuodelle 2020 ”Strateginen ennakointi – edellytysten luominen Euroopan selviytymiskyvyn parantamiseksi” {COM(2020) 493 final}. Lausunto on toimitettu asiaankuuluville yksiköille, ja se otetaan huomioon ennakointia koskevissa tulevilla toiminna.

Puheenjohtaja Ursula von der Leyenin johtama komissio on asettanut strategisen ennakoinnin prioriteetiksi ja luonut puitteet sen sisällyttämiseksi EU:n politiikkatoimiin ja lainsäädäntötyöhön. Olen saanut tehtäväkseni johtaa ennakointiin liittyvää komission työtä. Kun kaikkialla maailmassa tapahtuu ennalta arvaamattomia muutoksia, on erittäin tärkeää parantaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden valmiuksia havaita hyvissä ajoin uusia suuntauksia, varautua mahdollisiin tuleviin kehityskuluihin ja suunnitella ratkaisuja mahdollisiin ongelmiin tai laatia politiikkatoimia, joiden avulla voidaan tarttua uusiin mahdollisuuksiin. Strateginen ennakointi auttaa parantamaan politiikkatoimien suunnittelua, kehittämään tulevaisuudenkestäviä strategioita ja varmistamaan, että lyhyen aikavälin toimet ovat johdonmukaisia pitkän aikavälin tavoitteiden kanssa. Strategisen ennakoinnin sisällyttäminen EU:n päätöksentekomenettelyihin edellyttää, että niin EU:n toimielinten sisällä kuin koko EU:ssa otetaan käyttöön kokonainen ekosysteemi, joka yhdistää toisiinsa erilaisia toimijoita.

Komissio on samaa mieltä siitä, että osallistava lähestymistapa on tärkeä sekä ennakointiprosessin tulosten että sen omistajuuden kannalta. Suomen kokemus monipuolisesta ennakointiekosysteemistä, jossa erilaiset kumppanit sekä kansallisen julkishallinnon piiristä, aluevaltuustoista, kunnista ja yhdistyksistä että kansalaiset ja

*Joakim STRAND
Tulevaisuusvaliokunnan puheenjohtaja
Suomen eduskunta
FI – 00102 HELSINKI*

*cc. Anu VEHVILÄINEN
Eduskunnan puhemies
Suomen eduskunta
FI - 00102 HELSINKI*

*Satu HASSI
Suuren valiokunnan puheenjohtaja
Suomen eduskunta
FI – 00102 HELSINKI*

yritykset käsittelevät hyvin monenlaisia aiheita, on tältä osin erinomainen esimerkki. Entistä suurempi merkitys on myös tulevaisuuslukutaidolla ja taidoilla, joiden avulla voimme hahmottaa mahdollisia tulevaisuusskenaarioita ja ymmärtää niihin vaikuttavia tekijöitä, sillä näin voimme paremmin valmistautua muutoksiin ja selviytyä niistä ja luoda uusia toimintatapoja. Tämä myös parantaa ennakointiprosessin vaikuttavuutta ja auttaa päätöksentekijöitä ottamaan politiikkatoimissa ja päätöksissä paremmin huomioon tulevaisuuden vaatimukset. Komissio on kiinnostunut oppimaan Suomen kokemuksista tulevaisuuslukutaidon kehittämisessä ja kansalaisten kanssa käytävän vuoropuhelun sisällyttämisessä ennakointityöhön. Komissio on myös samaa mieltä siitä, että strategisen ennakoinnin tuottaman tietämyksen hyödyntäminen on keskeinen haaste. Komissio ottaa tämän huomioon tuomalla ennakoinnin tulokset poliittiselle tasolle ja sisällyttämällä ennakoinnin paremman sääntelyn suuntaviivojen ja välineistön päivitykseen, joka on parhaillaan viimeisteltävänä.

Eräät jäsenvaltiot aikovat käyttää elpymis- ja palautumistukivälineensä rahoitusta institutionaalisten ennakointivalmiuksien kehittämiseen. Sekä kansallisten että EU:n tutkimusohjelmien avulla voitaisiin myös edistää ennakointiyhteisön, mukaan lukien tutkimuskeskukset, sitoutumista EU:n strategiseen ennakointiin.

Palautumiskyvyn osalta komissio on samaa mieltä siitä, että on tärkeää paitsi omaksua ennakoivasti valmiuksia, joiden avulla voimme selviytyä haasteista, myös toteuttaa siirtymiä kestäväällä, oikeudenmukaisella ja demokraattisella tavalla.

Strategisen ennakoinnin menetelmät ja työkalut sekä tekoälyn käyttö, massadata-analyysi ja muut innovatiiviset ratkaisut, jotka auttavat meitä datan ja tiedon analysoinnissa ja tulkitsemisessa, ovat keskeisiä tekijöitä, kun strategista ennakointia kehitetään ja valtavirtaistetaan osana toimintapoliittista välineistöä. Tähän liittyvien parhaiden käytäntöjen vaihtaminen olisi hyödyllistä, jotta voidaan parantaa ennakointivalmiuksia sekä julkishallinnossa että muilla aloilla.

Yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa on keskeinen tekijä, kun tavoitteena on yhteisen eurooppalaisen ennakointiohjelman laatiminen ja ennakoinnin sisällyttäminen EU:n politiikkatoimiin jaetun vastuun hengessä tulevaisuuden määrittelemiseksi. Tässä yhteydessä voidaan todeta, että vuoden 2020 strategisessa ennakointiraportissa mainittu EU:n ennakointiverkosto kokoontui ensimmäisen kerran ministeritasolla 17. toukokuuta 2021. Verkoston tavoitteena on kehittää kumppanuuden pohjalta julkishallinnon ennakointivalmiuksia kokoamalla kollektiivisen älykkyyden ja ennakoinnin asiantuntemusta kaikista jäsenvaltioista ja komissiosta, jotta voidaan käydä strategista näkemystenvaihtoa ja tehdä yhteistyötä Euroopan kannalta tärkeiden tulevaisuuteen suuntautuvien kysymysten parissa.

Komission johdolla tehtävän ennakointityön tulokset julkistetaan. Näitä ovat muun muassa vuotuiset strategisen ennakoinnin raportit ja eri aloitteiden valmisteluun liittyvät ennakointiraportit sekä muut ennakointityön tulokset, kuten megatrendianalyysit (Megatrends Hub -sivusto) ja ennakointia käsittelevät tiedotuslehdet. Komissio kannattaa ajatusta yleiskuvan muodostamisesta keskeisistä EU:ssa julkaistuista

ennakointityön tuloksista. Se harkitsee, mikä olisi tarkoituksenmukaisin EU:n foorumi tätä varten.

Todettakoon lopuksi, että komissio laatii parhaillaan osana uutta paremman sääntelyn agenda erityistä välinettä, jonka on määrä vahvistaa strategisen ennakkoinnin käyttöä vaikutustenarvioinneissa ja evaluoinneissa.

Komissio odottaa vuoropuhelun jatkamista eduskunnan kanssa strategisen ennakkoinnin merkityksestä EU:n päätöksentekomenettelyjen vahvistamisessa ja EU:n laajuisessa yhteistyössä, eduskunnan lausunnossa mainitut aiheet mukaan lukien.

Kunnioittavasti

*Maroš Šefčovič
Varapuheenjohtaja*

